

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 lej.
Fél évre ... 420 lej.
Negyed évre ... 210 lej.
Havonta ... 70 lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A hercegnő szíve

hívja össze azt a gyűlést Timisoarán, amelyben egybedobbanak a román hölgyek érzései, az ember-szeretet nevében a kisebbségi asszonyok érzéseivel. Cantacuzino hercegnő nemes indulattól sugalmazott felhívással egybehívja a romániai anyákat, tekintet nélkül nemzetiségükre. Mi ennek a gyűlésnek a célja? Az, hogy meilőz-zük a politika gyakran veszélyes és kanyargó sineit, amelyeken a számítás jéggel fűtött mozdonya rohan, a diplomácia ügyes és fondorlatos trükkjei győzedelmeskednek, a pártszempontok nézeteltérései hadakoznak egymás ellen!

Vannak sebek, vannak fájdalmak, vannak sérelmek is és ezeknek egybehangzó szomorú koncertjét hallani akarja Cantacuzino Alexandra, aki megérezte azt, hogy az élet legvéresebb és legsajgóbb kérdéseiben az anyaszívek egybedobbanása hozhatja csak a megértést. A magyarságnak minden alkalmat és minden módot meg kell ragadnia 1925-ben, hogy hangot adjon törekvéseinek, hogy közeledési szándékának aláhuzása mellett önérzetesen érhesse el kitűzött céljait. Ez az önérzet a magyar ember karakteréhez tartozik, de különösen karakteréhez tartozik ez a magyar uriaszonnynak és a magyar anyának. Sebek azonban sebek maradnak, sérelmek sérelmek maradnak és hogy ez az önérzet meg ne sebesüljön, hogy ezek a sérelmek orvosoltassanak, behegesztessenek és simogatás érje őket: erre riaszt fel Cantacuzino hercegnő asszony toborzó hasonája.

Elhangzott a kürtjei és egybesereglének az anyák. Anyák, a kik a gyerekeiket féltik, anyák, a kik nem tehetnek arról, hogy gyermekeik a történelem egy vihartól és szerencsétlenségtől hullámzó bölcsőjébe születtek bele. Anyák, akik végigélték a háborút, akik végigvérezték tömérdek szenvedést, akiknek glóriás feje felett eldübörgött a história: most gyenge kezek közé komoly, férfias, harcos férjek problémáit veszik és ezeket a problémákat betakarják szívük lengő selyemfátyolával. Az anya szíve egyforma: a gyereket félti. Félti, ha román, félti, ha magyar. Egy költő, aki magyarnak született, egy irta ezt meg egyszer, egy francia ballada nyomán, hogy: „Jaj, nem ütötted meg magadat, nem? ...

Fúrt ütöttségét, lányok bánatát csak anyák simogatása orvosolja. Gyógyító, éltető szerelmet várunk attól az asszonykonferenciától, ahol anyák cserélik ki a szívüket.

Országos kongresszusra ülnek össze a nőegyletek. — Varjassy Lajos dr. Reinitz védője. — Százmillió lesz Arad város költségvetése. — Agoston Péter halála. — Tornya Gyula, a magyar telepések védője. — Alom lett a Piniér hagyatéka. — Keresnek egy csecsemőgyilkost. — Mi maradt meg Stinnesék vagyonából. — Blank Aristid Románia és Magyarország egymásközti viszonyáról. Halálos vadászszerencsétlenség

Új tárgyalást kérnek az erdélyi telepések.

Politikai megbeszéléseket kezd a Népszövetség. — Törökország népszavazást követel.

(Genf, szeptember 10.) A Népszövetség mai ülésén a szövetség múlt évi munkásságáról szóló jelentést tárgyalták, majd Mello Franco braziliai kiküldött hosszasan foglalkozott Branning és Viviani jelentéseivel, amelyeket a skandináv államok és Svájc között kötendő megegyezés ügyében terjesztettek a Népszövetség elé. Kahle a leszerelés kérdéséről mondott hosszabb beszédet. A legközelebbi ülésen az ópiánkereskedelem problémája kerül tárgyalásra. A Népszövetség hatodik bizottsága politikai kérdésekkel foglalkozik és ezért ennek a bizottságnak van a legnagyobb jelentősége. Ennek a bizottságnak a feladata többek között a nemzeti kisebbségek védelmére szolgáló eljárás megállapítása. Hivatása, hogy olyan eljárást találjon, mely alkalmas arra, hogy a nemzeti kisebbségek panaszai mindenkor eljuthasson illetékes helyre. A bizottság elnöke gróf Apponyi Albert, aki így hirdik, hogy a legközelebbi ülések egyikén fel is szólal, melyet a nemzeti kisebbségek panaszainak előterjesztési módját megállapítják.

Az erdélyi magyar telepések ügyében hozott népszövetségi döntés nem elégtette ki a telepések jogi képviselőjét, dr. Tornya Gyulát, aki ügyfeleinek távirati utasítására újabb beadványt adott be a Népszövetség titkárságához, kérve, vegyék még a mostani ülésszak folyamán újabb tárgyalás alá az ügyet. A beadványban néhány teljesen új körülményre hívja fel a Népszövetség figyelmét a török, Dr. Tompa Gyula

elhatározta, hogy amennyiben a beadványra írásban nem kap választ, akkor egyenesen a Népszövetségi tanács elnökéhez, Briandhoz fordul és tőle fogja kérni, tüzesse ki tárgyalásra az ügyet. A Journal de Geneve az erdélyi és bánági telepések ügyében azt írja, hogy a telepések a legnehezebb helyzetbe jutottak. A telepések a törvény által meghagyott földje arra sem elég, hogy a létminimumot biztosítsa s ezért kénytelenek kivándorolni. A telepések körében a most hozott népszövetségi határozat miatt nagy a kiábrándulás. Budapesti jelentés szerint a telepések ügyében hozott ítélettel kapcsolatban a magyarországi demokratikus blokk össze akarja hívni a parlamentet, mert szerinte az ítélet sérelmes és ez az egész magyarság ügye, a határozat pedig ellenkezik a kisebbségek védelméről éppen a Népszövetség által hozott szakasszal. A blokk a nemzetgyűlés ülésén keresztül akarja felhívni a Népszövetséget arra, hogy hívja a legyőzötteknek be kell tartani a békeszerződéseket, akkor érvényt kell szerezni arra is, hogy a kisebbségek védelméről szóló egyezményeket is tartsák be.

Párizsban francia miniszterelnök, aki eddig résztvett a Népszövetség ülésein, ma Elzasz-Lotharingiába utazott, ahol három napig fog tartózkodni és ahonnan Párisba utazik. Ausztria pénzügyi reorganizációjának tárgyalását a Népszövetség decemberi üléséig halasztották. A török delegáció ma memorandumot nyújtott be a Népszövetséghez, amelyben tiltakozik a moszoni kérdés tárgyalásának halasztgatása ellen és követeli, hogy a kérdést népszavazással döntsék el. A memorandum hangsúlyozza, Törökország ragaszkodik ahhoz, hogy a népszavazást a Népszövetség felhatalósága alatt folytassák le.

Elveszett állampolgárságok.

Az aradi városházán állampolgársági kérvények egész serege kallódott el. — Megismétlődik a hajszja az állampolgárság után.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városházán egyre-másra jelentkeznek olyan aradi polgárok, a kiket annak idején a bizottságok igazoltattak és bevettek az állampolgárok közé. Ennek dacára nincsenek felvéve a végleges listába és így most nem is kaphatnak állampolgársági igazolványt. Oka az, hogy az iverk, amelyben felvették őket, elkallódtak valamely hivatalban és így nem kerültek be a listába, minden igazolás dacára. A kimaradottak most hivatalról-hivatalra járnak, maguk igazat hangoztatva és minden fórumot felkeresnek, hogy megszerezzék állampolgársági igazolványukat, amely most utlevélhez s egyéb fontos igazolásokhoz elkerülhetetlenül szükséges. A mai délelőtt folyamán többen keresték fel dr. Angel István polgármestert, aki azonban kijelentette, hogy kérvényt kell a miniszteriumhoz intézniök. Angel István dr. polgármester a következőket jelentette ki:

— Erről a város vezetősége nem tehet. Mindenesetre baj, hogy valahol nagyobb számú kérvény elkallódott és így ezeket nem vették fel az állampolgárok listájába, ennek azonban az illetők hanyagsága is oka. Többiben felhívtunk mindenkit, győződjék meg arról, hogy a közszemlére tett jegyzékben szerepel-e neve. Ha azt mindenki megtette volna, amire bőségesen volt idő, most nem kellene kérvényezni, hanem akkor azonnal elintéztük volna a hiányzó ügyét. Most azonban már késő, semmit sem tehetünk. Akit annak idején igazoltunk és akinek elkallódott az igazoló iver, intézzen kérvényt a belügyminiszteriumhoz, s kérje, hogy a miniszterium utasítsa a várost az illető utólagos bejegyzésére. Ilyen alapon akkor kiállíthatunk a miniszteri utasítás után állampolgársági igazolványt. — Egyebet most már mi sem tehetünk.

Értesülésünk szerint számosan vannak, akiket az iverk elkallódása ilyen kellemetlen helyzetbe hozott és most több kérvény fut egyszerre be a miniszteriumhoz, kérve a már egyszer megadott igazolt állampolgárságot.

Elhalasztották

a kassai Reinitz-pőr tárgyalását

Késnek a törvénykezési hatóságok válasziratai.

(Kassa, szeptember 10.) Mint emlékeztetés, függetlenül a szátmári ítélettől, a csehszlovák vádhatóságok külön eljárást indítottak Reinitz Jakab ellen. Az eredeti terv szerint az őszi esküdtzéki ciklusban kellett volna megtartani a Reinitz-büntető kassai vádanyagának fő tárgyalását, de az időközben felmerült akadályok áthúzták az illetékes hatóságok szándékát. A kassai államügyészség több fontos megkeresést intézett a szátmári törvényszékhez, de ezek legtöbbjére még maig sem kapott választ. Egyedül a Reinitz Jakab szátmári ítéletének szövegét és szó szerinti fordítását kapta meg hivatalosan a törvényszék, az ítéletet lefordították és csatolták a büntető anyagához. Miután azonban a többi megkeresések válasz nélkül maradtak és még azt sem sikerült elérni, hogy a Kassai beismerésben levő bűntársakat a felelősséggel és tettestársi minőségben gyanúsított Reinitz Jakabbal szembevitessék, az ügyészség kénytelen volt eltekinteni eredeti tervétől és a vádirat elkészítését elhalasztani addig, amíg egyrészt a nagyváradi tábla felelősségi fórumán letártyaját, a büntető másrészt a bizonyításához szükséges kiegészítő iratokat a szátmári törvényszék megküldi.

Az expressz-hajó tolvajai.

Egy szélhámosnó letartóztatása a hajón Zimony és Bécs között.

(Bécs, szeptember 10.) Érdekes és ritka körülmények között tartóztattak le tegnap délután egy nemzetközi szélhámosnót. A Saturnus nevű, Belgrád és Bécs között közlekedő expressz-hajó parancsnoka, Cséppán Jenő kapitány az utazás alatt észrevette, hogy kabinjából, illetőleg iróasztalából hiányzik három millió osztrák korona, 3600 bolgár leva, 2000 dinár és 150.000 magyar korona. A kapitány nyomban meggyanúsította a hajón utazó 30 esztendő Krestava Lydia elvált asszonyt, aki Szibériában született és Várnában lakik. Zimony közelében ugyanis Krestava a kapitány fülkéjébe ment és ottan II. osztályú jegyét felülfizetéssel átcserezte I. osztályra. A kapitány a jegy átcsere után az asszonnyal együtt távozott a fülkéből, amelynek ajtaját szokása szerint bezárta, de a kulcsot nem huzta le. A kapitány Újvidék környékén fedezte fel a lopást és nyomban Krestavát vette gyanúba. Figyelemmel kísérte a gyanús asszonyt és bizonyos körülmények megerősítették gyanúját.

Leszovići Nina román diáklányának közös kabinja volt sógor nőjével és Krestavával. Midőn egy ízben észrevétel nélkül a kabinba lépett, meglepte Krestavát, amint éppen felejtett kosztáskájával babrált. A táskából hiányzott 30 dollár. Az incidens igen kellemetlen volt és Krestava nagyon idegesnek mutatkozott. Később, mikor a román diáklány lehajózott, a 30 dollárt megtalálta az ágy alatt. Mivel a rajta csipett Krestava jött oda hirtelenül. Krestava állaplag egy harmadik lopást is elkövetett. Meggérdezte Sprostanova

Zwatowa bolgár diáklányt, hol őrszi pénzét. Később, mikor a bolgár leány a hölgyzalonban a tükör előtt fésülködött, észrevette, amint hátamegett Krestova játszodozik retiküljével. Néhány pillanattal utóbb kiderült, hogy a retikülből egy 1000 levás bankjegy hiányzik.

Mihelyt a hajó Pécsbe megér-

Uzóegyetemet épít Amerika.

Newyorkból táviratozzák: Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya tudományos kísérletképen októberben bocsátja útjára „University” nevű hajóját, amelyen 450 egyetemi hallgató és 50 tanár utazik, akik 1927. júniusáig 35 országot, 50 kikötőt és fővárost látogatnak meg. Utközben a hajón rendszeres egyetemi előadások lesznek.

Stinnesék

megmentik békebeli vagyonukat.

Mennyi marad meg a likvidálás után a Stinnes-családnak

(Berlín, szeptember 10.) A Stinnes-koncern vállalatainak felszámolása után a család számára körülbelül ugyanolyan vagyon maradt, mint amennyivel néhai Stinnes Hugó a háború kitörése előtt rendelkezett. Maga a rengeteg vagyon megteremtője a háború kitörése előtt az adóhatóságoknál 25 millió aranymárkára becsülte egész vagyonát.

1925. áprilisában halt meg Stinnes Hugó és akkor örökségét legálább háromszáz millió aranymárkára lehetett becsülni, amivel szemben negyven millió aranymárka passzívum állott. Ez a tartozás Stinneset mindig aggasztotta és még halála előtt néhány héttel is kérve kérte feleségét és gyermekeit, hogy mennél sürgősebben fizessenek ki minden tartozást, az örökösök azonban nem szívelelték meg ezt a tanácsot, sőt ellenkezőleg újabb adósságokat csináltak. Ez év májusában, mikor a kon-

cern összeomlott, a régi negyven millió aranymárka tartozás már megszaporodott újabb száznegyven millióval, pedig időközben az örökösök sok értékes külföldi birtokot és jövedelmező iparvállalatot pénzre tettek, amit beleszámítva, körülbelül kétszáz millió aranymárka az az összeg, amelyet elgazdálkodtak. Összegezve a likvidáció eredményét, az összegekre és hat gyermekre még több mint husz millió aranymárka fog maradni, de emellett tekintetbe kell venni, hogy a legidősebb fiú, Stinnes Ödön már teljesen ki van elégítve. Érdekes, hogy Stinnes Klára nevén Svédországban tiz nagykiterjedésű uradalom van, amelyeket a svédországi adóhatóságoknál másfél millió svéd koronára becsülnék s valószínű, hogy még más országokban is vannak ingatlanok, amelyeket az öreg Stinnes az infláció idején vásárolt össze.

Alom volt Európa Pintérei

70 millió dolláros detroiti öröksége?

Nem találják az örökhagyót, de még az örökséget sem. — A magyar külügyminisztérium cafoló átírata. — Koldusbotra jutottak Európa Pintérei, midőn meggazdagodhattak volna

(Saját tudósítónktól.) Ez nem egy ember története, ez mindenki története. Mindenki álmodott már elérhetetlen és messzi milliókról, mindenki gondolt már egy misztikus amerikai nagybácsira, aki évekkel ezelőtt hirtelen eltűnt a horizontról, áthajózott a tengeren és ott olyan hatalmas palotákat épített gyorsan szerzett vagyonából, hogy a hetvenkettedik emeleten megebédelvén a newyorki szabadságszoborral piszkálta ki a fogát. Ezek az amerikai nagybácsik mindenkinek a fantáziájában élnek és még inkább halnak. Ez a fontos: hogy egy ilyen amerikai nagybácsi eleget élt akkor, ha elég milliót hagy hátra.

A mindenki története azoknak az embereknek a históriája, akiket a véletlen Pintér névvel ruházott föl. Nemcsak Arad, hanem egész Erdély közönsége előtt ismeretes dolog, hogy mintegy három esztendővel ezelőtt Amerikából, Detroit államból, nagy pecsétes irás érkezett az aradi anyakönyvi hivatalhoz. Ebben az iratban arról értesítették Aradot, hogy Detroit államban elhunyt egy Pintér Enoch nevű ember, aki hetven millió dollárt hagyott hátra.

Miután az irások arról szólnak, hogy ennek a Pintérnek Erdélyben vagy a régi Magyarország területén vannak rokonai, sőt elszármaztak Jugoszláviába is, mint kiindulási pontot az aradi anyakönyvi hivatalt kéri meg a Pintér-örökösök kiderítésére.

A hetven millió dolláros ropant vagyon hírére kitört a közép-európai Pintérek forradalma. Jelentkeztek Pintérek Aradról, Erdély területéről, azután Jászberényből, Szolnokról, sőt akadtak szabadkai, újvidéki és budapesti Pintérek, akik reflektáltak az örökségre. Szóval dult a Pintérek revolúciója, amely végre közös nevezőre talált dr. Szenner József nyugalmazott főispán, jelenleg budapesti ügyvéd irodájában, ahol a felek — már tudnillik Közép-európa Pintérei — és az ügyvéd megállapodást kötöttek az örökség előkerítésére vonatkozóan. Megbízták az ügyvédet a hetvenmillió dolláros örökség huszpercentjének ügyvédi díjul való beigérése alapján a további eljárással.

A további eljárás abból áll, hogy az ügyvéd beadványt készített a magyar külügyminisztérium

hoz: érdeklődjék maga a miniszterium megfelelő konzulátusai után Amerikában az örökhagyó és az örökség után. A beadványt dr. Szenner júliusban nyújtotta be és meglepően gyorsan érkezett meg a newyorki és pittsburgi, valamint detroit-állambeli magyar konzulátusok együttes nyomozási eredménye az amerikai külügyminisztérium útján: egy Pintér Enoch nevű embernek ezen a területen még a nyomát sem találják, az árvaszekek, ügyvédek és városok archivumai semmit sem tudnak a hetven millió dollárról, álm volt a detroiti örökség, miú fantázia.

Európa Pintérei koldusbotra jutottak, sőt vannak közöttük a kik nemcsak a fantázia miatt, hanem ama költségek miatt is, a miket különböző iratok, bizonyítékok és az öreg Pintér Enochoz való tartozásuk demonstrálása érdekében elköltöttek. Most se Pittsburg, se Newyork, se Detroit nem fizetik vissza ezt a pénzt és csak egyedül egy kérdés marad nyitva, ki fizeti ki dr. Szenner József honoráriumát?

Kirakabrazzia Aradon.

Szigoruan ellenőrzik az árkiüggesztéseket.

(Saj. tudósítónktól.) Az amugy is sokféle teherrel sújtott kereskedőket, akiknek nehéz küzdelmet kell vívniök, hogy fenntartsák üzletüket, most újabb kellemetlen meglepetés érte. Az aradi ügyészség a spekulatörvényre való hivatkozással, végigrazziázta az összes aradi üzleteket, annak megállapítása végett, hogy az árak minden egyes kirakabrazzia levő árura láthatóan vannak-e kifüggesztve. A kellemetlen meglepetés ma délelőtt kezdődött, amikor Missir ügyész Mutu Iie subkomiszár kíséretében a főtér üzletekben megjelent és felírta azok neveit, akiknél nem találta meg az összes árakat, láthatóan közszemlére tette. A mai délelőtt folyamán 15 ismert aradi főtér kereskedő nevét vették fel a jegyzőkönyvbe, mint akik a spekulatörvénynek erre vonatkozó szakaszát megsértették és megindították mind a tizenöt kereskedő ellen az eljárást. Az aradi ügyészség arra hivatkozik, hogy erre világos utasítás van a törvény huszadik szakaszában, mely szerint 1-től 15 napi elzárással és 1000—5000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtható az a kereskedő, aki a kirakabrazzia levő árura nem teszi ki láthatóan az árú pontos eladási árát. A razzíát a holnap délelőtt folyamán folytatják. A kereskedők között a törvénynek ez a szigorú végrehajtása nagy megdöbbenést keltett s hír szerint mozgalom készül arra nézve, hogy illetékes tényezők közbenjárását kérik a túlszigorunak érzett razzia enyhítése érdekében.

— Kiürítették Tetuan. Párisból táviratozzák: Fezi jelentés szerint a rifiek Issuel környékén erős támadást kezdtek és ma olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint a spanyolok és a franciák kénytelenek voltak Tetuan kiüríteni. Tangeri jelentés szerint Abd el Krim csapatai Tetuan környékét szakadatlanul fűz alatt tartják, mert a Tetuan szakaszt feltétlenül el akariák foglalni.

Agoston Péter halála.

Párisban temetik el a volt magyar népbiztos.

(Saját tudósítónktól.) Rövid távirat jelenti, hogy egy párisi kórházi ágyon meghalt Agoston Péter, volt nagyváraci jogakadémiai tanár, a volt magyar Berinkey-kormány igazságügyi államtitkára és a későbbi bolsevista-népbiztos. Agoston halálhíre még azoknak a körében is ószinte megdöbbenést kelt, akik politikai pályafutásának kilengéseiben és kétségtelenül nagy reményekre jogosító publicista karrierjében a jól fegyverzett és kitűnően képzett ellenség megnyilvánulásaira ismertek.

Agoston Zsombolyán született és 1905 táján nyilvános rendes tanára lett a váradi jogakadémiának. Tanári pályáján csakhamar kitűnt, hogy átvan itatva a marxizmus tanaival, hogy ellensége a feudálisizmusnak és — ami egészen jellemző — ezenkívül még antiszemita is. Nagyváradon adja ki „A magyar világi nagybirtokok keletkezésének története” című munkáját, amelyben erősen antifeudális tendenciákat hangoztat. 1910-ben törvényhatósági tagja lesz Nagyvárad városának, a régi váradi László király szabadkőműves páhollyal szemben egy új radikálisabb összetételű páholyt alapít, a „Bihar“-t. Magasra ívelő pályájának megtámadhatatlan delelőjén jelenik meg egy különös könyve, „A zsidók útja” című, amelyben a zsidókérdést úgy látja egyedül megoldhatóknak, hogy a világ zsidói egyszerűen áttérnek a keresztény hitre. A könyv egész Európa társadalomtudományi kritikáját foglalkoztatta és Agoston Péter neve egyszerűen külföldön is ismertté lett.

A nevezetés októberi forradalom Agoston Pétert magával sodorta. A Berinkey-kormány 1919-ben egyetemi tanárnak nevezte ki, majd igazságügyminiszteri és belügyminiszteri államtitkár lett, amikor pedig kitört a bolsevizmus, Agoston Péter a forradalmi győzelmek vak hitében bekapcsolódott ebbe az irányzatba is és exponált pozíciókban vezette tárgyalásait Pozsonyban és Bécsben a szovjeturalomnak. A bolsevizmus kitörése után a pár napos Peidl-kormányban külügyminiszterséget vállalt és amikor a bukás már kétségbevonhatatlan lett, Agoston Budapestben maradt, törvényszék elé állt és meghallgatta a halálos ítéletét. Kicsérélték a Moszkvai fogolytranszporttal. Egy esztendeig volt Agoston Péter Moszkvában, aztán Londonba került. Londonból Párisba, ahol harcos életének végzetes fordulatai már végképp megörölték. A politikai pályafutás viharos karrierje a váradi jogakadémiai tanári pódiumtól a halálos ítéletig, a halálos téletől Moszkván át Londonig és Párisig, tönkretették Agoston Péter idegzetét és nyilván idegbaja vitte a sírba. Agoston Párisban helyezik örök nyugalomra. Mindvégig hűséggei és kitartással állt mellette a felesége, akinek a budapesti szociáldemokrata párt Párisba részvétáviratot küldött.

Százmillió lesz Arad költségvetése.

Aradváros vezetőségéhez ma rendelet érkezett a belügyminisztériumból, amely utasította a várost a költségvetés összeállításának megkezdésére. A rendelet értelmében a város kötelezte az egyes városi osztályok vezetőit, hogy záros határidőn belül állítsák össze az általuk vezetett osztály költségvetését, amelyet körülbelül október 15-ig kell benyújtaniok Olariu István városi pénzügyi tanácsoshoz, aki ezek alapján összeállítja a jövő évi városi költségvetést és december közepéig a minisztériumhoz terjeszti fel jóváhagyás végett. A pénzügyi tanácsos véleménye szerint a város jövő évi költségvetése összesen körülbelül 100 millió lej lesz, amiből az üzemekre 40 millió esik.

Harc ezerötven dollár körül.

A becsületes megtalálók az értékek felét követelik. — Érdekes vita a rendőrség és két vasutas között.

(Saját tudósítónktól.) Két aradi vasuti alkalmazott érdekes ügyben keres peres uton igazságot az aradi államrendőrséggel szemben. Szigeti Sándor és Ardelean Péter vasutasok az elmúlt év júliusában egy tárcát találtak Arad közelében a vasuti töltés mellett. A tárcában különféle Amerikában kiállított fényképes igazolványok mellett egy 1050 dolláros csekk volt, amelyet az ohioi Savings Bank of Canton Dordea József amerikai állampolgár nevére állított ki. A vasutasok a talált tárcát tartalmával együtt beszolgáltatták az aradi államrendőrségnek. A rendőrségnek az volt a véleménye, hogy Dordea Józsefet vasuti tolvajok fosztották ki, a tárcában talált pénzt eltették és az előttiük értéktelennek látszó többi iratokat a tárcával együtt kidobták a vasuti kocsik ablakán. Annak idején a lapok útján felszólították Dordea Józsefet, hogy a megtalált értékekért jelentkezzen. Azonban a többszöri felszólítás dacára senki sem jelentkezett a több, mint kétszáz ezer lejt erő csekkért s a többi iratért. Valószínű, hogy a titokzatos Dordea József azóta visszautazott Amerikába és nem volt alkalma arra, hogy az elvesztett értékeket visszakövetelje.

Ma aztán újból megjelentek a rendőrségen a tárca megtalálói Szigeti és Ardelean vasutasok és arra hivatkoztak, hogy a törvény szerint, ha a károsult egy évig nem jelentkezik az elvesztett tárgyért, úgy a tárgy értékének ötven százaléka a megtalálót illeti. Ezzel szemben a rendőrség azon az állásponton van, hogy ez a törvény már nincs érvényben és a talált értékeket egy jegyzőkönyv kíséretében felküldi a belügyminiszteriumnak. A vasutasok ebbe azonban nem nyugodtak bele és egy aradi ügyvéd után felszólították a rendőrséget, hogy a kétszázötvenezer lej felét szolgáltatassa ki nekik, a megtalálóknak. Az érdekes ügy további fejleményeit érthető érdeklődéssel kísérik a rendőrség és a becsületes megtalálók.

Ki az a Tornya Gyula dr.?

A magyar telepesek védője a Népszövetség előtt. — A csákovai ügyvéd francia- és angolnyelvű vitái a világ uraival.

(Saját tudósítónktól.) A román belpolitikában, de a világpolitikában is a magyar népkisebbségi ügyekkel és kivánságokkal kapcsolatban a legutóbbi időkben egy új név került forgalomba és az érdeklődés középpontjába. Dr. Tornya Gyuláé. Újsághasárok örökölték a nevét, nemzetközi viszonylatokban beszélnek róla és szinte máról-holnapra egyik vezető egyénisége lett a romániai magyar népkisebbségeknek. Most azonban van a Népszövetség ülésén, ahol a romániai magyar telepesek sérelmeit terjesztette a Népszövetség elé. Világlapok hasábjai hozzák hírül, hogy dr. Tornya Gyula több órás beszédeket tartott Genében kifogástalan franciasággal és angol nyelven is.

Kicsoda tehát ez a Tornya Gyula? — vetődik fel önkéntelenül a kérdés. Még tegnap alig tudtunk róla és mára már száznaira vette a nevét a világhír. Annál érdekesebb dr. Tornya Gyula szerencsés, máról-holnapra kialakult karrierje, mert egy temesmegyei városkából indult ki, ahol dr. Tornya Gyula ügyvédkedik. Dr. Tornya Gyula — egyébként apósa dr. Weil Károly aradi ügyvédnek — rendkívül nagyműveltségű, képzett ember, aki tökéletesen beszél franciául, angolul, románul, németül és magyarul. Rendkívül intenzív publi-

cisztikai és jogi irodalmi munkát is fejt ki az utóbbi időben. Emellett rendkívül képességeinél fogva azután már érthetőbb, hogyan kerül egy kisvárosi intellektuel világrelációkba. És hogy közelebről is megismerhesse a magyar olvasóközönség dr. Tornya Gyula csákovai ügyvédet, az erdélyi magyar telepesek mozgalmának előharcosát, rövidre fogott életrajzát, publicisztikai és a közérdeklében kifejtett munkásságát alább ismertetjük:

Békeidőben román középiskolát végzett.

Dr. Tornya Gyula a temesmegyei Csákova községben ügyvédkedik. Balázsfalván született 48 év előtt, az édesapja ottani főjegyző volt. Még a magyar éra alatt szándékosan a balázsfalvai román főgimnáziumot végezte el és ugyanolyan folyékonyan beszélt románul, mint magyarul. Az erdélyi magyar telepesek világhíre vergődött és végső fokon a genfi Népszövetség elé került sérelmi ügyét mintegy két évvel ezelőtt vette a kezébe. Erre a figyelmét eredetileg Jarkabffy Elemér, a Lugojon megjelenő „Magyar Kisebbség” szerkesztője hívta fel, amely lapnak Tornya egyik főmunkatársa.

A magyar telepesek sérelmeit dr. Tornya elsősorban is mint jogász vette a kezébe. Álláspontja

szerint ő a népek szövetségének tanácsát nem annyira legfelsőbb politikai fórumnak tartja, mint inkább nemzetközi döntőbírósnak. Ezt az álláspontját különben a hivatalos román állam is elismerve törvénybe iktatás és a „Monitorul Oficial” című hivatalos lapban való meghirdetés által. A magyar népkisebbségnek és minden más kisebbségben élő népnek is tehát e szerint jogában áll panaszait, sérelmeit és kívánságait a Népszövetség, mint legfelső döntőbíróshoz vinni.

A Népszövetség nem politikai tényező.

Tornya dr. eleinte békés uton akarta a román kormánynál rendezni a telepesek sérelmeit. Ez abból vagy tiszser járt Bucoresztben, ahol mindig belátták az igazságot, jogorvoslást ígértek és a végeredményben — nem történt semmi sem. Erre Tornya Gyula, a nélkül, hogy valamely más külföldi állammal érintkezésbe lépett volna, egyenesen és becsületesen a Népszövetség elé vitte döntésre a magyar telepesek ügyét. Teljes két esztendeje már, hogy dr. Tornya Gyula csak az erdélyi telepesek ügyének él. Ügyvédi irodáját ez idő óta társa dr. Gruescu Tibor volt kolozsvári ügyvéd vezeti.

Különbön is dr. Tornya Gyula az erdélyi magyar telepesek ügyét a genfi Népszövetség előtt tisztára jogász alapon viszi, minden politikum nélkül. Csakis az ügyfelei igazságát keresi s a Népszövetség előtte semmi más, mint nemzetközi felsőfokú döntőbíroság. Tizenhét község telepesének képviselőtét vállalta magára és a Népszövetséghez intézett memorandumához valamennyi telepestől személyenként külön-külön sajátkezűleg aláírt, eredeti meghatalmazást is csatolt be. Hogy mit végzett, arról már híradtunk. Egyébként dr. Tornya Gyula a közeli napokban visszatér a genfi Népszövetség üléséről.

Pető Gergely.

Folyik

a községi választók összehírása.

(Saját tudósítónktól.) Arad város vezetősége teljes apparátussal készül a községi választók összehírására. A kiadott kérdőívek tulnyomóan nagy részét már befűtött és most általában rendezgetés folyik. Az iv egy rovatában kéri az iv kitöltőit, hogy írja meg, hogy hol kap meg a román állampolgárság és milyen szám alatt. Ezt azokban nehéz kontrollálni azoknál, kik nem Aradon kaptak állampolgárságot, mivel minden egyes birtokos után lehetetlen utána járni. Ezért az aradi városi főjegyzői hivatal felhívja azokat, aki más városban vagy községben kaptak meg a román állampolgárságot, szerezzenek be erről egy hivatalos igazolványt és azt nyújtsák be Stefanut Szabin városi főjegyzőnek. Ezeket átigazolják a román állampolgársági listába és egyszersmind megkapják a községi választói jogot. Az igazolványok benyújtási határideje október 1-e és akik ezen idő alatt nem nyújtják be a szükséges iratokat, elvesztik községi választói jogukat.

Tömeges jegyzőáthelyezések.

Érdekes változások Arad megye közigazgatásában.

(Saját tudósítónktól.) Arad megyében tömeges jegyzői áthelyezések történtek, amelyek a legközelebbi napokban kerülnek végrehajtásra. Az áthelyezést közlő rendelet hangsúlyozza, hogy mindenkit saját kérelmére helyeztek át és minden áthelyezés a szolgálat érdekében történt. Fülöp János baneadi jegyzőt Plescutiára, Fröhlich Gyula plescutai jegyzőt pedig Baneadra helyezték át. Orcea Aurel halmágyacsuci jegyzőt Szentannára helyezték át közigazgatási jegyzőnek. Cizmas Emil németperegri jegyzőt Tiparira (Szapáryligetre) került és Szentgyörgyi György szapáryligeti jegyzőt pedig saját kérelmére nyugdíjazták. Perian János pécskai adóügyi jegyzőt Németperegre közigazgatási jegyzőnek nevezték ki az átvázolt Cizmas Emil helyébe. Moia János mácsai jegyzőt Pécskára adóügyi jegyzőnek nevezték ki és Moia Aurel szemlaki jegyzőt pedig a megüresedett mácsai jegyzőségre helyezték át. Stan Aurel kisperegyi jegyzőt a közelmúltban Szemlákra helyezték át, de most saját kérelmére visszahelyezték Kisperegre. Az áthelyezéseket úgy az áthelyezettek, mint az érdekelte közösségek általában meglelégedéssel fogadják.

Megnyílt

Spirituális világkongresszus a otrány Conan Doyle előadásán.

(Páris, szeptember 10.) A nem közösi spiritusztika kongresszus vasárnap este megnyílt. A világ minden részéből egybesereglettek a résztvevők, de már a megnyitáson baj történt. Conan Doyle, a világíró író előadását hirdette a program, még pedig vetített képekkel. Már megelőzőleg botrányos jelenetek rontották a hangulat. A teremben ugyanis oly nagy lett a zsúfoltság, hogy mozdítani lehetett s az ajtó előtt a kiszorított közönség lármásan követelt beengedést. Amikor a Sherlock Holmes-történetek világhírű írója megkezdte bevezető előadókíváratát még döngötték az ajtókat és szava elveszett a zajban. Az első sorokban ülők és sem hallhatták felolvasását. Azután következtek volna a vetített képek, csak hogy a készülék nem funkcionált s az első tíferebben nagy kavargás támadt. Nagysokára megjelent az előadónak a vetített kép a vásznon, egy színelőadás jelenetét fényképezte. Ekkor azonban senki sem értett semmit. Conan Doyle hozzáfűzött magyarázatát pedig nem lehetett hallani, mert kívülről bezúrták az ajtókat és százával tudták a folyosóról a terembe, pedig egy talpatnyi hely sem volt.

Conan Doyle tehát hamar bevezette előadását.

— A gyógyszerárak vezérfelügyelője Aradon. Tegnap Aradon összehívott Murgo, az összes erdélyi gyógyszerárak vezérfelügyelője, aki vizsgálatot tartott a gyógyszerárakban. A vezérfelügyelő tiszteletére este a gyógyszerárak bankettet rendeztek.

Titokzatos támadás Besszarábiában.

Bucuresti. Besszarábiai jelentés szerint az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek elvágták a telefon és távíró vezetékeket. A csendőrség szigorú vizsgálatot indított. — A dobrozdjai Balaban községet tegnap éjjel rablók támadták meg. A községi jegyzőt összekötötték és órákon át kínozták, hogy árulja el, hol őrzik a hivatalos pénzt. A községi jegyző azonban a kínzások ellenére sem adott felvilágosítást, mire a rablók nyomtalanul eltűntek.

Tudós tanár tragédiája.

Szélhűdés érte a vizsgálóbizottság előtt.

(Cluj (Kolozsvár, szeptember 10.) Az erdélyi tudományos életet ma súlyos és megröndítő csapás érte: László Ferenc szepszentgyörgyi gimnáziumi tanárt, a hírneves archeologist, aki állandó összeköttetéseket tartott fenn angol és amerikai tudományos körökkel és nagy eredményű ásatásokat végzett a székelyföldön, ma délután félelmedény szélhűdés érte. László, aki különben évek óta súlyos vérédényvelmeszesedésben szenved, harminc évvel ezelőtt lépett a katedrára. Ennek dacára felszólítást kapott, jelenjék meg Kolozsváron a középiskolai tanárvizsgálóbizottság előtt hogy ott román

nyelvtudásáról számoljon be. László levelet intézett a bizottság elnökéhez, hogy több mint harminc éve tanárkodik s így reá nem vonatkozik ez a rendelkezés. Az elnök azonban nem vette tekintetbe László indokait s feltétlenül megjelenésre kötelezte őt. Az ősz tanár ennek következtében ma délután megjelent Kolozsváron a vizsgálóbizottság előtt. Ott oly nagyfokú izgatottság volt erőt rajta, hogy félelmedény szélhűdés kapott. A szerencsétlen embert életveszélyes állapotban szállították be a kolozsvári klinikára. László Ferenc tragédiája feleségét és hét gyermekét a legnagyobb nyomorba taszította.

Kinevezték a legfőbb közigazgatási tanács elnökét

Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király Ofelsége ma kinevezte Crasnaru volt helyi államtit-

kárt a legfőbb közigazgatási tanács elnökévé.

SPORT.

A Hellas regattaversenye.

Kevés alkalma nyílik a nemesebb sportokat kedvelő közönségnek arra, hogy kedvenc sportjában gyönyörködhesse. A fociballt a régi rajongóknak egy része is unja már és szinte fölrissülést jelent egy-egy regatta verseny, tennisverseny, vagy atlétikai viadal. Már ezért is kelendő érdeklődés előzi meg a Hellas vasárnapi evezős versenyét. Fokozza az általános érdeklődést az a körülmény, hogy a Maros folyóhajtnakságért kürt skiff és double számban módjában van bárkinnek indulnia, ki romániai evezős egyetlen tagja. Az eddigi versenyeken az volt a szokás, hogy csak rossz vagy palánkos hajókkal lehetett indulni, fenti ujtás — mely jövőre már szabály lesz Románia evezős sportjában — módot ad azoknak az evezősöknek, akik csak lapos fenekű, de egyúttal könnyű hajókkal rendelkeznek, hogy erejüket összemérjék a tulajdonképeni regatta-hajósokkal. Külön versenyszámokat írt ki a Hellas csak palánkos hajók részére és külön csak lapos fenekű hajók részére. A verseny a szilip s a Hellas sporttelepe közötti Maros-szakaszon folyik le, a cél a Hellas hajócsarnokánál lesz. A közönségnek ülőhelyek és büfé áll rendelkezésére és esetleges boros idő sem kell, hogy aggodalomra adjon okot, mert a Hellas hajócsarnoka háromszáz embert fogadhat be.

O Orth Gyurit Pestre vitték. Budapestről táviratozzák: Orth Györgyöt, a Bécében megsérült kiűnő magyar futballistát ma Budapestre hozták és a Park-színházban helyezték el.

ISKOLAI ÍRÓSZERKEK, FÜZETEK, HANGJEGYEK, stb. a hírlapirodában Arad.

Eppil a tüdőkór ház.

Sürgős a védekezés a fenyegető rém ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi tüdőkór ház renoválása nagy apparátussal folyik. A városi főorvosi hivatal mindent elkövet, hogy a legrövidebb idő alatt átadja a kórházat nemes hivatásának, mivel a kór elleni védekezés napról-napra sürgősebbé válik. Legutóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a hivatalos statisztika szerint az összes halálos esetek 25 százaléka tuberkulózisból származik, ami megdöbbentő szám arány. És a Rém egyre jobban terjed, behatol a szegényes lakásokba, hogy megfojtsa minden életet. Ideje volt már végre belátni, hogy tanácskozással és rendeletekkel nem lehet leküzdeni ezt a borzalmat, hanem cselekedni kell. És most fokozott erővel folyik a munka, hogy gátfat emeljenek ennek a rettenetes betegségnak. Ma reggel vitte Bucurestibe dr. Gróza János kórházigazgató a város kérvényét, amelyben kéri a tüdőkór ház számára kiutalt és a tanács által jóváhagyott 400 ezer lejes kölcsön approbálását. A minisztérium jóváhagyásáig sem akarják elveszíteni az időt, hanem folynak a berendezések, a vásárlások fokozott tempóban és ha minden rendjén megy, október 15-ike felé már megnyílnak a kórház kapui a gyógyulásra, segítségre váró betegek száza előtt.

— Agyonlőtt semmitűszéki tanácsos. Bucurestiből jelentik: Manolescu Rammiceanu Viktor, a volt semmitűszéki elnök ma egy vadászatán vigyázatlanságából agyonlőtte Manola Anastasiu volt semmitűszéki tanácsost. A tragikus kimeneteli vadászat híre nagy megdöbbenést keltett a fővárosban, ahol mindketten jelentékeny közéleti szerepet játszottak.

HIREK

— Az uralkodó-pár utazása. Bucurestiből jelentik: A királyi pár Chisinauból ma Simnabába érkezett. Az uralkodó párnak besszarabai útja alatt több helyen a parasztok kérvényt nyújtottak át, amelyben a kisajátítás és a súlyos adózás miatt panaszkodnak. Ferdinánd király a kérvények kedvező elintézését helyezte kilátásba a parasztoknak.

— A trónörökös Prágában. Bucurestiből jelentik: Károly trónörökös szombaton Prágába utazik Condescu tábornok kíséretében. A trónörökös részt vesz a prágai aviatikai kongresszuson és meglátogatja a csehszlovákiai nagyobb városokat.

— Román-orosz tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román-orosz vegyes bizottság legközelebbi ülését Odesszában, vagy Moghilevben fogják megtartani.

— Választások lesznek. Bucurestiből jelentik: A megüresedett caliarai és tutovai szenátori, valamint a timisoarai képviselői mandátumokra vonatkozólag novemberben ejtik meg a választást. Mindhárom kerületben előreláthatólag heves küzdelmek lesznek a liberális, avarescánus és ellenzéki jelölt között.

— Ellentét Avarescuék és Marghilomanék között. Bucurestiből jelentik: Lupu dr. parasztpárti vezér ma hazaérkezett Prágából, ahol részt vett a csehszlovák agrárpárt kongresszusán. A parasztpárti vezér néhány napon belül megkezdí a tárgyalásokat a nemzeti párttal a közös őszi politikai akció ügyében. — Hir szerint a Marghiloman és az Averescu-párt vidéke szervezetei között súlyos konfliktus keletkezett, amely nagyon könnyen a nemrég fuzionált pártok szakadására vezethet.

— Harc Puccini örökségért. Rómából táviratozzák: Puccini Giacomo, a nemrégiben elhunyt világhírű olasz zeneszerzőnek a testvérei megtámadták Puccini végrendeletét, amelyben a fiát jelölték meg egyetlen örökösül. A testvérek szerint Puccini fia nem örökölheti a vagyont, mert mint törvénytelen gyermek született és a zeneszerző a fiu anyját csak fia megszületése után husz eszterével vette el feleségül.

— Kétmillió betörés Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A ma déli üzleti záróra ideje alatt a Sfintilor-uccai Juszter-féle szücsüzletben nagy betörés történt. Az eddig ismeretlen tettesek több mint két millió lej értékű árut vittek el onnan.

— Kamarai választás a fővárosban. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a szeptember 5-én benyújtott iparkamarai választási jelölt listák érvényesek a szeptember 13-án megtartandó választásokon. A miniszter ezzel elismertette a felmerült ellentéteket.

— Repülőtragédia a Dunántul. Budapestről táviratozzák: Szombathelyen ma reggel fél hétkor 800 méter magasságból lezuhant egy gyakorlatozó repülőgép. Csud László pilóta és Faragó Pál a gép főfőhadnagy szörnvetelt. A katasztrófa okát eddig nem sikerült megállapítani.

Szeptember 13-án lesz a nőegyletek kongresszusa

(Saját tudósítónktól.) Cantacuzino hercegrő kezdeményezésére rövidesen kongresszust tartanak az ország nőegyletei. Az első olyan összejevetel lesz ez, mikor a román hölgyek az emberszereket jegyében találkoznak a kisebbségek asszonyaival. Ez az országos nőegyleti gyűlés Timisoarában lesz, az eddigi díszprogramot szeptember hó 13-án és 14-én. A kisebbségi nőegyletek a napokban országsszerte értekezletet tartanak, amelyen megállapítják azt a platformot, amelynek alapján a különböző kérdésekben elfoglalták az álláspontjukat ki fogják fejezni.

Varjassy Lajos dr. lesz Reinitz egyik védője.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap újból Nagyváradra érkezett Varjassy Lajos dr. Arad város volt kormánybiztosa, s a szegedi kormány volt kereskedelmi minisztere, akinek — mint ismeretes — Bucarestben van ügyvédi irodája. Varjassy Lajos dr. Szatmárról érkezett, ahol hosszabb ideig tárgyalta Reinitz Jakab törvényszéki védőivel és Reinitz családjával is. Nagyváradon felkereste dr. Simonca György ügyvédet, aki tudvalevőleg egyik védője lesz Reinitznak a táblai tárgyaláson és elmondotta neki, hogy a család felkérésére hajlandó vállalni Reinitz védelmét, természetesen dr.

Simoncával együtt. Dr. Simonca készségesen beleegyezett abba, hogy dr. Varjassy Lajos a védelemben társa lesz. Egyben elesik az a lehetőség, hogy kettőjükön kívül még a szatmári Mateescu asszony, aki elsőrangú ügyvédő, szintén védje Reinitzt a táblai tárgyaláson, mert a perrandtartás értelmében a két védő mellett perbeszédet amugy sem tarthatna.

A védők különben különös buzgalommal készülnek a védelem elvégzésére és napok óta tanulmányozzák a periratokat, ami nem csekély munka, mert az összes iratok kerek huszonhat kilogrammot nyomnak.

Légiforgalom Budapest—Páris között.

Budapestről táviratozzák: A budapest—párisi utasszállító légiforgalom Bécs—Innsbruck—Zürich és Stuttgarton városokon keresztül ma megkezdődött.

Nemzetközi petróleum-kongresszus Bucarestben

(Bucaresti, szeptember 10.) A kormány nagy előkészületeket tesz, hogy a fővárosban tartandó nemzetközi jelleggel bíró petróleum kongresszus sikerét biztosítsa. A kongresszust szeptember 27., 28., 29. és 30-án fogják megtartani. Az ülések a Fundatia Carol nagytermében fognak lefolyni és azon számos külföldi delegátus is megjelenik, köztük a világ legkiválóbb szakértői. Ugyaneb-

ben az időben a Parcul Carol-ban nagy kiállítást rendeznek, amely a romániai petróleum ipar és bányászat fejlettségét fogja bizonyítani. A kiállítás október 30-ig marad nyitva. A romániai petróleum termelők szövetsége tegnap ülést tartott, amelyen megállapították a konferenciára érkező külföldi delegátusok fogadtatásának programját és elszállásolását. A költségekre megszavaztak egy millió kétszázézer lejt.

— A jeruzsálemi patriarcha Bucarestben. Bucarestből jelentik: A jeruzsálemi patriarcha októberben Bucarestbe érkezik és résztvesz az első román patriarcha, Miron Cristea beiktatásán.

— Megkezdődtek a pótvizsgálatok. Ma kezdődtek meg az aradi katolikus gimnázium és Moise Nicoara liceum tanulóinak javító vizsgálatai a katolikus gimnázium épületében. A vizsgákon 305 tanuló vesz részt mindkét intézetből, ebből a katolikus gimnáziumra 130, a Moise Nicoara-ra 175 tanuló jut. A növendékek vizsgája néhány napig tart. A javítóvizsgákon a tanulók szóbeli és írásbeli vizsgát tesznek és csak abban az esetben felelnek meg, ha mindkettőből legalább közepesen vizsgáznak.

— Eljegyzés. Löwy Frida Radna és Román Imre Petrozsény, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Mükedvelő-előadás Kisjenőn. A kisjenő-erdőhegyi mükedvelő ifjúság fényesen sikertült mulatságot rendezett szeptember 5-én, a román kath. templom javára. Az előadást Blanz Ducika urleány művészi módon előadott szavaiata nyitotta meg. Utána „A tót leány” című népszimni következett. A szereplők közül nagyszertűn játszottak: Mátyási István, Gájer István, Szórá József, Hegedüs Mar-

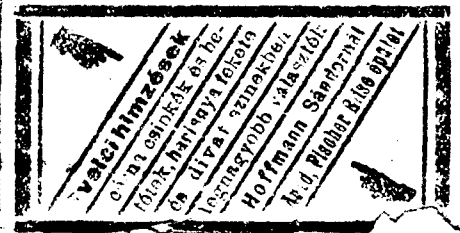
ván és Kovács Gyula. Jól játszottak: Sofró Rózsika, Gájer Eöské, Takács Margitka, Laczó Ilonka, Sz. Nagy Gizzi, Takács Jolánka, Takács Ferenc, Csiszter Kálmán, Laczó Gyula, Jávorka József, Szabó Antal, Laszku István és Cociuban Simon. A mulatság késő reggeli órában ért véget.

— Gencsyné tánciskoláját kezdők részére október elején megkezdik. Beiratkozáskor megkezdődik lakásán Arad, Str. Gheorghe Ionescu (Károlyi-u.) 9—11. I. em.

— Regatta verseny vasárnap ó. u. fél 4 órakor. Ülőhelyek a Hellas hajóházban.

— Papiuszavetták Kerpelnél.

— A Bur-asztaltársaság szüreti mulatsága. Kiegészítésül közöljük, hogy az aradi Bur-asztaltársaság szüreti mulatságán még a következő hölgyek vettek részt: Schmotzer Jánosné, Szücs Istváné és Szabó Annuska. A szüreti mulatság nagy anyagi és erkölcsi sikere Kaiser Rudolf vigalmi bizottsági elnöknek és a vigalmi bizottsági tagoknak köszönhető.

— Keresnek egy csecsemőgyilkost. Amint megírtuk, Aradon a hegyaljai villamos vasút szerelő állomásának közelében, a Farkas-csámban egy csecsemőholttestet talált két gyermek egy bokorban eldugva. A rendőrséghez érkezett jelentés alapján azonnal bevezették a nyomozást és megállapították, hogy a csecsemő huszonnégy órával a megtalálás előtt, valószínűleg közvetlen a születése után halt meg. A mai orvosi vizsgálat kétségtelenül leszögezte, hogy a csecsemőt meggyilkolták. A kegyetlen anya gyermekét születése után megfojtotta és az éjszaka folyamán a bokorba dobta hulláját. A holttesten semmiféle ruhadarabot nem találtak, így nem állott a nyomozó hatóságok rendelkezésére olyan adat, amelyből a nyomozás kiindulhasson. Tegnap délután és ma délelőtt detektívek járták végig a környékbeli házakat, hogy a gyilkos anyára ráakadjanak, azonban a kutatás eredménytelen maradt. Ma délután egy feljelentés alapján olyan adatok birtokába jutott a rendőrség, amelynek alapján a gyilkos letartóztatása minden órában várható.

— Parasztlakodalom 1925-ben. Ilyen című tegnapelőtti cikkünkben informátorunk hibásan nevezte meg a menyasszonyt és a vőlegényt. Ma bent járt szerkesztőségünkben Marza Szimon mensesi földbirtokos, mezőgazdasági kamarai képviselő és an-

nak közlését kérte, hogy leánjának hívják, a boidog vő pedig Mikulica Vazulnak. Mivel viszont már nem parasztlakodalom népies öltözetben jár, a lipcai náziumban épp az idén tett segit.

— Felmentették Lehrer tojáskereskedőt is. Ma tárgyalta az eljárásbíró Jakab aradi tojáskereskedő ügyét. Megírtuk, hogy a sorozatos razzákat, amelyek az aradi ügyészség tart a tojáskereskedők raktárában, s ennek következtében Lehrernél 50.000 tojást foglaltak le. Mint ismeretes, csak a múlt évben mentette fel a eljárásbíró senberg és Társa céget, ma hasonló indoklással felelt meg Lehrer Jakabot is az árulást vádja alól, mert neki is eng van tojáskereskedésre és kivétel így joga van ahhoz, hogy a mennyiségű tojást vásároljon raktáron tartson. Az ügyészség az ítéletet is megelégedte.

— Gencsyné vendégóráját nap, 13-án kezdi meg az aradi pontban. Bejárt Str. Alexandru-lacz-u.)

Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy iskolába betratkozók egyik részére a legjobb és legolcsóbb árú deáknapok kizárólag a Wuzel Fesztiválkor, az Arad Piate Plevnei I. zsidó iskolával szemben vásárolhatók.

Wagram-jelenet az elmekórházban.

Dühöngő őrlött lett egy pesti színészujságíró. Kem Lajos, a kritikussá avandzsált segédszínész tragédia.

(Budapest, szeptember 10.) Tegnap délelőtt az Új Nemzedék című pesti déli újság színházi és művészeti rovat-vezetőjét Kemenes Lajos mint ön- és közvesztéyes elmebeteget szállították a Moravcsik-klinikára. Kemenes nem hírlapíróként indult: kalandos körülmények között mondott búcsút a szülői háznak és Budapesten színészként végzett. Tizenkét év előtt a Vigaszínházhoz került, ahol a csinos szőke fiatalleányt, akit színpadon foglalkoztatották. Kemenes soha politikával nem foglalkozott, míg a bolsevizmus után a Központi Sajtóvállalat meg alapította, Bangha páter pártfogósába nem fogadta a kis színészt és barátságával ki nem tűntette. Bangha páter a Vigaszínházról az „Új Nemzedék”-hez szerződtette Kemenest. Kemenes, akit már évek óta kényszerképzetek kínoztak, elborult elmével, zavaros tanadást írt még az „Új Nemzedék”-be, amelyet így fejezett be: „Coki az egész társaságnak!” A cikk megírása után dühöngeni kezdett, a szerkesztőségi szolgálatait fojtogatta. Cavallier szerkesztő a vállalat igazgatóihoz rohant, akiknek intézkedésére Kemenest a Moravcsik-klinikára szállították. Budapesti tudósítónk a Moravcsik-klinikán meglátogatta Kemenest, aki a következő szavakkal fogadta az újságírókat:

— És rólam mondják, hogy őrlött vagyok! Vegyél elő papírost és jegyezz sebesen, interjú adok. Ezután megkezdte a nyilatkozat diktálását és többek közt a következőket mondotta:

— Cím: Hogy kerültem a Moravcsik-klinikára, Schaffer-elmebeteg-klinikára. — Tehát az „Új Nemzedék” szerkesztőségében történtek után.

talat vezetői először a Nékámikára vittek. En nagyon nagy voltam Nékámmal, a Nékámival szemben, aki a vállalat alatt aranygallért viselt es laggal. De tisztelettel megtem: „Mit ért ön az idehoz?” Nékám tanár ur nem dött meg, beismerte, hogy gyógyászat csakugyan nem tersége. Azt ajánlotta, hogy gyemek át a Moravcsik-klinikára majd megvizsgálják. Nékám egy vidéki segédorvos hasonló orvos elé került megnézte pupilláimat, kezeser ellibentette szememre valamit sugott a főigazgató. Meg kell állapítanom, hogy rektor határozottan megmaradt a klinikán kell maradnotak. Engem Schaffer hoztak, mondtam erre engednek el, a törvény szerint elégített. Holnap szemem ez ellen az orvosok péseket, mert holnap mágyek a klinikáról. De hagytam magamat csapni, egy injekciót, amely a nál is erősebb volt. Pár perceva éreztem, hogy jön a halál, a halál rokona, a régtudatlanság, amikor a tudatosság, amikor a szív úgy mintha az utolsó verné. E pillanatban ötletem támadt: Ijeszttem a K. S. V. főigazgatóra, Nékámhoz mentem az ablaknál, ha ki akarnék ugrani, kiálordátva, rettenetesen, úgy, azt a „Sasfók” Wagram-jelenben Sopronban játszottam, ugyan mindenké megijedt a hatás. Itt maradtam. A pompás, de engem brutális ami mégse járja. Ez az a névalírásommal jelen-

GAZDASÁG

Egymásra vannak utalva a középeurópai államok.

Blank Aristid, a Marmarosch-Blank et Cie vezérigazgatójának nyilatkozata.

(A tudósítónktól.) Románia gazdasági kapacitása Blank Aristid, a Marmarosch-Blank et Cie vezérigazgatója, a nyarat követően, s visszautazás közepéig Bécsben tartózkodott. Ideig Bécstől tartózkodott, s a szerkesztőségünknek tartott vele hosszabb beszédet. Blank Aristid a közép-európai államok egymáshoz való viszonyáról a következőket nyilatkozott:

Az a probléma a közép-európai államok gazdasági orvoslójának" prohié- t két divergálisan ellen- pontra kell figyelemmel rész- t: az összes utódál- aszkodnak saját nehe- zott függetlenségükhöz, al, mint pedig közgaz- tatásban is és arról el- ar- ért lemondani nem a rész- részt azonban a a másrautaltság tény s gazdaság-politikai szakosan kiküszö és nem is szabad. a Naumann-féle s általában való erre még a né- atalanas szer- volt elég erős, határok teljes hiszen minden termelését véde- ellenben a kölcsö- elősegítése minden- ry más érdek, tehát két szükséges a keres- gy- idések megkötése és a provizórikus, hanem ön. A provizórium- értéke sincsen, mert a gazdasági kapcsolatok m engedi érvénye- lanság érzete.

A szomszédállam- rszággal, Bulgá- rszággal igyek- sági kapcsola- reskedelmi mér aktív és azt hiszen jöv- évben is fen- A magyar-román a- rára nézve szintén na el záródik, de az- lott rszági import elég eskedelmi szerző- len a jüleg természet- találni a közleke- nyhitésére. És egy nagyon ké- ez a vizumké- ságilag kétségenki- oina a vizumkény- megszüntetése, ehhez godt politikai atmosz es, hiszen egy állam i magát annak, hogy galom ürügye alatt engednie felforgató zónkészt.

A pénzügyi vonatkozá- az egyes utódállamok között kapcsolatokat a váltóárfolyamok sának biztosítása érde- a például oly megállapo- tre, hogy a magyar a lejt és a román magyar koronát

dóan olyan árfolyamon fogja szá- mitani, amely árfolyam a meg- egyezés napján érvényben volt, egy ilyen megállapodás Középeu- rópa államainak egymásközi ke- reskedelmi érintkezését a végleges stabilitás állapotába helyezné. Ro- mán részről mindenestre megvan a hajlandóság a tárgyalásokra, a fő, hogy az meglegyen ugyanilyen mérvben a másik oldalon is.

Zürichben 2.60, Párisban 10'63 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Szeptember 10.) **Áru:** Márka 48, angol font 985, francia frank 9.75, svájci frank 39.50, lira 8.40, dinár 3.58, dollár 201, schilling 29.50, magyar korona 355, cseh korona 6.20. **Pénz:** Márka 47, angol font 970, francia frank 9.50, svájci frank 38.50, lira 8, dinár 3.50, dol- lár 199, schilling 28.50, magyar korona 365, cseh korona 6. **Kifizetések:** Márka 48.45, angol font 995, francia frank 9.65, svájci frank 39.55, lira 8.60, dinár 3.60, dollár 203.50, schilling 28.80, ma- gyar korona 346, cseh korona 6.07.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Szeptember 10.) Berlin 123.60, Amsterdam 208.25, Newyork 518, London 2516, Páris 24.35, Milanó 21.55, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.22.50, **Bucu- resti** 2.60, Varsó 0.0092.50, Bécs 0.0073.05.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Szeptember 10.) Berlin 123.25, Amsterdam 208.25, Newyork 518, London 2511.25, Páris 24.40, Mi- lanó 21.70, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.22.50, **Bucu- resti** 2.60, Varsó 0.0092.50, Bécs 0.0073.05.

BUCURESTI TŐZSDEZÁR- LAT. (Szeptember 10.) **Kifizeté- sek:** Páris 9.62, London 989, Newyork 203.50, Milanó 8.70, Zü- rich 39.40, Bécs 28.80, Prága 6.03. **Valuták:** Napoleon 780, arany- márka 48, leva 1.47, török lira 1.13, angol font 975, francia frank 9.68, svájci frank 39, lira 8.50, drachma 3.10, dinár 3.55, dollár 202, lengyel márka 35, osztrák korona 28.75, magyar korona 27.50, szokol 6.03.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOYAMAI. — (Szeptember 10.) Belgrád 1265—1273, dinár 1245—1267. **Bucuresti** 351—353, lej 347—353, Páris frank 3355—3389, Bécs osztrák korona 100.17—100.77, svájci frank 13.738—13.848, Prága 2106—2118, cseh korona 2096—2118, Newyork dollár 71.120—71.550.

— Az oradea-marei Kamara je- lölje. Oradea-marerói jelentik: Ma délelőtt nyújtották be a törvény- szék elnökének a kereskedelmi és iparkamarai választás jelöltjeinek listáját, amelyet a kisebbségekkel egyetértőleg állapítottak meg. A lista, amely nemzetiségre való te- kintet nélkül magában foglalja a város kereskedelmi és ipari életé- nek kiválóságait, a következő: Kereskedelmi szekció I. kategória,

LEGUJABB

Románia rendezi adósságait

(Bucuresti tudósítónk telefon- jelentése.) Genfi jelentés szerint Bratianu Vintila és Duca elhatá- rozták, hogy az összes szövetsé- gesekkel szemben fennálló adós- ságok rendezésére külön bizottsá- got delegálnak, amelynek Tito- lescu lesz az elnöke. A bizottság személyesen eljár Párisban, Lon- donban, Rómában és Washington- ban. Amerikát október második felében keresi fel.

Győznek a spanyolok Marokkóban

Madrid. Marokkóból jelentik, hogy a Tangerben partraszállott spanyol csapatok elfoglalták az Alhubenas gólyot uráló magaslá- tokat. A spanyol csapatok győzelmes harcaikat folytatják.

Felmentették a Sámson-sportegylet vezetőit.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 10.) A hadbíró- ság ma hozott ítéle- tet a máramarosi „Sámson” sportegyesület ismeretes ügyében. A bíróság ítélete az egész vonalon felmentő. Az ügyész vádbeszédé- ben többek között a következőket mondotta: Tegyük félre a tör- vényt és a tényeket, ítéljen a bíróság a közvélemény szerint. A védők tiltakoztak ez ellen, mire a bíróság a sportegyesület veze- tőségét egyhangúan felmentette.

Papadof Theodor, Barbu Roma- lus, Szemere Miklós, Popper Ákos dr. II. kategória Boeras János Nagybánya, Krausz Sámuel. III. kategória Marian Traian, Dance Jakab, Peck Nándor. IV. kategó- ria Timiteacu Stefan, Sachan Ja- kab, Flegmann Ármia, Reicher De zso. V. kategória Negulescu Atha nas, Pacala György, Sonnenfeld Gusztáv. VI. kategória Mezey Já- nos, Stern Béla, Sohvarcz Sámuel, Nistor Ludovic. Ipari csoport: VII. kategória Ardelean János, Orás László, Markovics Mayer, Neu- brun Jakab. VIII. kategória Mar- ta Joachim, Eichner Sándor, Stern Ödön, Moskovits József. IX. kategória Gite József, Imberus Gheorghe, Szabó Jenő, Weinber- ger Ferenc. X. kategória Petro- vics Mihály, Vanca János, Ripp- ner Farkas, Weizer Arthur. XI. ka- tegória Bulbuca József, Monus Sándor, Dragos István, Pop Am- brus. A törvényszék elnöke elfo- gadta a listát és a választást szept- ember 20-ra tűzte ki.

— **Nemzetközi vasúti konferencia.** Bucurestiből jelentik: Október el- sején kezdődik Hágában a nem- zetközi vasúti konferencia, ame- lyen megállapítják a nemzetközi vonatok menetrendjét. A CFR-t valószínűleg Pretorian vezérigaz- gató képviseli a konferencián.

MOZAIK

xx „Nagy Katalin cárnő táncos- nője” ma utoljára az aradi Apolló- ban. A darab főszerepeit Runia Zoeszkaja, Tarhanov, Kornov és Wurszky, a moszkva színház művé- szei játsszák. Az előadások 6. fél 8 és egynegyed 10-kor kezdődnek.

xx Ma vetíti utoljára az aradi Urá- nia „A dicsőség útja” című gyö- nyörű kiállítású filmet. Hoilander Félix nagyszerű regénye után készült ez a filmremek, amelyben a főszere- pet Lilly Dagover, az aradiak ked- venc filmstarja játssza. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló szombattól a szezon legjobb vigjátékát „Zigotto a feleségem férje” címen vetíti. Ez az első hatcifonosos Zigotto-film, a mely az új szezonban műsorra kerül.

xx Az aradi Apollóban szombat- tól kezdődőleg az előadások 9 óra- kor kezdődnek.

* Az aradi Marosparti nyári mozgósínház. Naponta 2 előadást!!! Közkívánatra pénteken csak egy na- pig vetíti a nagyszerű sikert aratott „Örök tűz” című 8 felvonásos film- remeket Honoré de Balsac regénye után. Főszerepben Norma Talmadge Kezdeté pont 8 és fél 10 órakor.

xx Az aradi Uránia szombattól kezdődőleg a legújabb Harry Piel- képet „Gyorsabb, mint a halál” cí- men vetíti.

Kizárólag engros. Kizárólag engros.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB SZÖRMEÁRUHÁZA CLUJON VAN.

Telefon Interurban 5-19. Szenzációs a "CASA DE LIPSCA" cluji lerakata. Kápráza- tos választékban táru- nak a nézők szemei elé a világ összes szőrméi. :: A cégnek London, Páris, Lipcse, Bécs, Krakau és New-Yorkban vannak fiókjai. A cluji áruház a napokban nyitlik meg a Cal. Reg. Ferdinand 5. sz. alatt a Szabó Jenő emeleti helyiségeiben. A kereske- delmi életnek ez lesz a legnagyobb szenzációja.

Lloyd Express 4060. 5225

SZÍNHÁZI MŰVÉSZLET

Az új színtársulat.

Szombaton kezdődik a lugosi szezon.

(Saját tudósítónktól.) Fekete Mihály színtársulata szombaton kezd meg működését Lugojon, ahol négy hétig játszik és lugosi szezonjának befejezése után a társulat Aradon kezd meg működését. A társulat szervezése, az előleges színházi jelentés szerint már befejeződött. A jelentés a következő szerződötett tagokat sorolja fel: Sugár Teri, Zilahy Irén, Auer Károly, Beregi Béby, Barna Anci, Kóvári Jolán, Wittenberger Gizella, Kubán Rózsi, Erdélyiné Károly Klára, Gyarmathy Gézőné, Ágai Margit, Pató Mimi, Petrás Ella, Dénes Irén, Kálmán Rózsi, Fenyvessy Margit, Bogdán Elza, Fekete Mihály, Jakabffy Dezső, Szücs Laci, Kassay Károly, Misoga László, Mészáros Béla, Jody Károly, Erdélyi Kálmán, Ács Mihály, Gyarmathy Géza, Dalmoky István, Márton István, Kulcsár István, Boross László. A színigazgató leszerződötte még állandó vendégként Pinter Bóskét az ismert szubrettet, karmesternek pedig Csányi Mátyást, a kiváló zeneszerzőt. A férfi és női kart csaknem teljesen felfrissítette az igazgató és leszerződötte a Nagyváradon előadott Halló Amerika című revü görlejt is. A lugosi szezon szeptember 12-én nyitja meg a színtársulat a Nótás kapitány előadásával. A négyhetes szezonban három operett újdonságot mutat be a társulat, a Májusi muzsikát, a Mintha álom volna és az Üldöz a pénz című operetteket.

Holnap, szombaton, tartja meg a Kulturpalotában Fekete Tivadar szerzői estjét, amelynek műsora nyugati izlésű. A rendező íróval együtt lépnek fel Szombati Szabó István a kiváló lugosi költőpap, aki irodalmi előadást tart és új verseit olvassa fel, Freund Leó, az európai viszonylatokban is nagyszerű zongoraművész, aki Chopin-sonátát és új, kibővített műsorát adja. Zala Béla, ez az erdélyiszerte elismert szavalóművész és Reicher Jenő dr., aki bevezető konferanctot mond. Engel Jenő és dr. Szelle Károly zeneszerzők új dalait R. Hegedüs Béby és Róna Dezső éneklék, míg Fülöp Magda, ez a fiatal, nagytehetségű hegedűművész műsorába illesztette Csajkovszky „Canzonette”-ját és Torr Aulin „Gavotte”-ját. R. Hegedüs Béby Verdi „Aida”-jának nagy áriáját is éneklé. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek Oláh Sándornál.

Aradnak sok időn át népszerű és kedvelt táncoskomikusa: Győző Alfréd a jövő vasárnap, szeptember 20-án búcsút mond a színpadnak és egy színelőadás keretében köszön el Arad közönségétől. Győzőnek ez a színpadtól való válassza az az egzisztencia felé, melyet ennek az utnak jövendelméül szeretne megalapozni. Nincs kétség benne, hogy azok, akik olyan sokat kacagtak és tapsoltak Győző humorán, azt az egy estét feledhetetlenül igyekeznek a művészek termé és a bucsúra megtöltik a színházat. Az előadás a téli színházban lesz és a pénztár szombattól árusítja a Győző-estély jegyeket.

Közzé a női kabátok és gyermek szövetterek még a tavai olcsó árakban, női és gyermek harisnyák mélyen leszállított árakban!

Szabolcsi és Kleinnál Arad, Str. Metianu (Forray-u.) 9. sz.

Az újonnan átalakított Központi étterem és bár holnap, szombaton, este nyílik meg ismét. Gyönyörű terem, pálmakerettel díszített étterem és tánchelyiség várja azt az elitközönséget, amely hozzászokott ahhoz, hogy ezekben a termekben nemcsak nagyvárosi nivót, de elsőrendű kiszolgálást is talál. Az estély keretében zajlik le a szombati szerzői-est bankettje is, amelyen résztvesznek az estély temesvári, lugosi és aradi művészszereplői is. Az átszervezett kitűnő zenekar természetesen elsősorban kitűnő táncmuzsikát ad és ezzel kapcsolatban az igazgatóság a jövő hétre tervezi az első aradi shimmy-versenyt is.

Kolozsvár urí élete egy budapesti színpadon. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színházban szeptember hó 18-án van a premierje Boross László újságíró „Gyuri urí” című vígjátékának. Boross Kolozsvárról került fel Budapestre és árabjában Kolozsvár és Erdély urí életét rajzolja meg. A címszerepét Petheó Attila alakítja és mutatós jeleneteiben erdélyi székely népdalokat ad elő. Rajta kívül játszanak még a darabban Tasnády Ilona, Rákosi Szidi, Somogyi Erzsébet, Minályi Károly.

Felölös szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Váradí Irma női divatszalonját átvetttem, kinek követelni valója van. kérem 3 napon belül jelentkezzen.

Lukhamp Mária
Arad, Str. Granicerilor 10.
5950 (Török Ignác-ucca.)

ÉRTESÍTÉS!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy Arad, Plata Avram Iancu 13 sz. alatti Lenárd-féle

hentes-üzletet átvetttem és azt újonnan átalakítva a mai napon újból megnyitottam.

Kérem a t. vásárló közönség szives pártfogását. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy jó és szolid kiszolgálás által magam arra érdemessé is tegyem.

Tisztelettel:
Eisele József
hentes.

Köszömjé meg! és csak ezután terjessze a híret, hogy a legjobb helyi borok Babuoc Lajos „Mókus” vendéglőjében Aradon, Galea Saguna és Numa Pompiliu (Varjessy Lajos- és Kasza-ucca) sarok, kaphatók. 3969

ZONGORÁKAT

keresek megvételre helyben és vidéken. MELIS, zongorakeresztő Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Eugen Madarász

férfi- és gyermekruha szabásága

Arad, Str. D. Greceanu 5. szám (volt Perényi-ucca.)

TELIKERT MEGNYITÁS!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

KÖZPONTI ÉTTEREM

télikertjét

újonnan átalakítva és fényesen berendezve, folyó hó 12-én szombaton este ünnepélyesen

megnyitjuk

Esténként a kiosk közismert és kedvelt simfonikus zenekara fog nagyversenyezni.

Egyetlen törekvőünk az, hogy a mt. közönség részére helyiségünket, mint az elit közönség találkozóhelyét, a legmagasabb nivón vezessük.

Elsőrangú zenénk garancia arra, hogy a legmodernebb táncokhoz kielégítő kellemes zene fog szolgálni.

Megnyitó esténkre és alkalmakkal van szerencsénk Arad elit közönségét meghívni. 5268

Mély tisztelettel

Kurtág Mihályné és Társa

Kiállítás területén lévő

PARKETTPAVILLON

eladó, vagy berbeadó.

BŐVEBBET: KORNIS TESTVÉREK cégnél, ARAD. Tel.: 501.

BUTOROK

két háló és egy ebédlő berendezés, jó hangu harmonium, patent autókemence ajtó teljes felszereléssel, valamint komlóvirág pekeknek elköltözés miatt sürgősen és minden elfogadható áron eladó Arad, Str. Numa Pompiliu No. 47. (volt Kasza-ucca.)

380 darab

prima uradalmi hízott sertés páronként 340 kgr. eladó.

„Média szalámivar Medias”.

PENZÉT dynamákat, electro motorokat jótállás mellett javít, újra tekercsel nem dolgozik, mert Kádár János Arad, Str. Simion Ballint (Bassffy ucca) 5. szám.

Szeptember 12-ig bezárló lesz nyitva a román népművészeti kiállítás a Károly parkban. Tehát használják fel ezt az alkalmat és jöjjenek Bucurestbe, mert a kedvezmény C. F. R.-a 75%. A kiinduló állomástól egy fél vasúti jegy veendő, mely a park megtekintése után érvényes visszafelé is. Szeptember 12-én reggel van az utolsó terminus az útutazásra bezárlólag a C. F. R. szeptember 7-iki távirati rendelete értelmében. 5397

Feltűnő alkalmi házfeladás!

Str. Oltus (Illés-u.) 93. számú nagyon szép villaszerű magánház 3 szobás azonnal elfoglalható lakással, zárt folyósóval, betonozott pincével, gazdasági udvarral és kerttel, minden elfogadható árért eladó. Megtekinthető kizárólagos megbízottam Haász Irodája útján Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Legolcsóbb és legtapasztalóbb!

Bánáti trappista 1 kgr. L. 70.—

Corena trappista 1 kgr. L. 100.—

Szebeni szalámi 1 kgr. L. 210.—

GUTTMANN SAMU cégnél Arad, Str. Metianu.

Bádogos és vizvezetési munkákat, átfedést, tetőfestést és javítását felelősség mellett vállalja Marik István

bádogos és vizvezeték szerelő Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37.

RÓZSA-BURCONYA

elsőrendű, 300 lejért motorműszerként kapható Luttwák József cégnél, Arad.

Selépés nélkül

berbe adó pár évre egy teljesen magánház, 4 egymásba nyíló szoba, konyha, élő-kamra, esetleg örök áron 270 ezer lejért eladó. Ügynökök mellözve. Érdeklődni Arad, Str. Cogalniceanu (volt Miksa Kelemen-ucca) 59. szaló tizletben. 5399

Klein és Weinberger

textilnagykereskedők

ARAD,

Strada Colonel Pirici (Vörösmarthy-u.) 2.

Telefonszám: 6-19.

4780

